

Leioako Erizaintzako
Unibertsitate Eskola
Escuela Universitaria
de Enfermería de Leioa

Osasun Mentalerako Erizaintza

3. gaia:

SEXU-NAHASTEAK

Marta Arrue
marta.arrue@ehu.es

eman ta zabal zazu
universidad
del país vasco euskal herriko
unibertsitatea

SEXU-NAHASTEAK

Ikasketa-helburuak

- Sexu-nahasteen estatistika epidemiologikoak eztabaidatu.
- Sexu-nahaste motak deskribatu.
- Nahasteen garapenean etiologiaren eragina identifikatu.
- Nahasteen sintomak identifikatu. Informazio hori pazientearen ebaluazioan duen eragina aztertu.
- Paziente bakoitzari dagozkion erizaintzaren zainketak identifikatu.
- Nahasteen inguruan, gaixoaren eta familiaren heziketan garrantzitsuak diren gaiak identifikatu.
- Gaixotasun hauen tratamendu aipagarri motak eztabaidatu.

SEXU-NAHASTEAK

- ✓ Sexu-disfuntzioak
- ✓ Parafilia sexualak

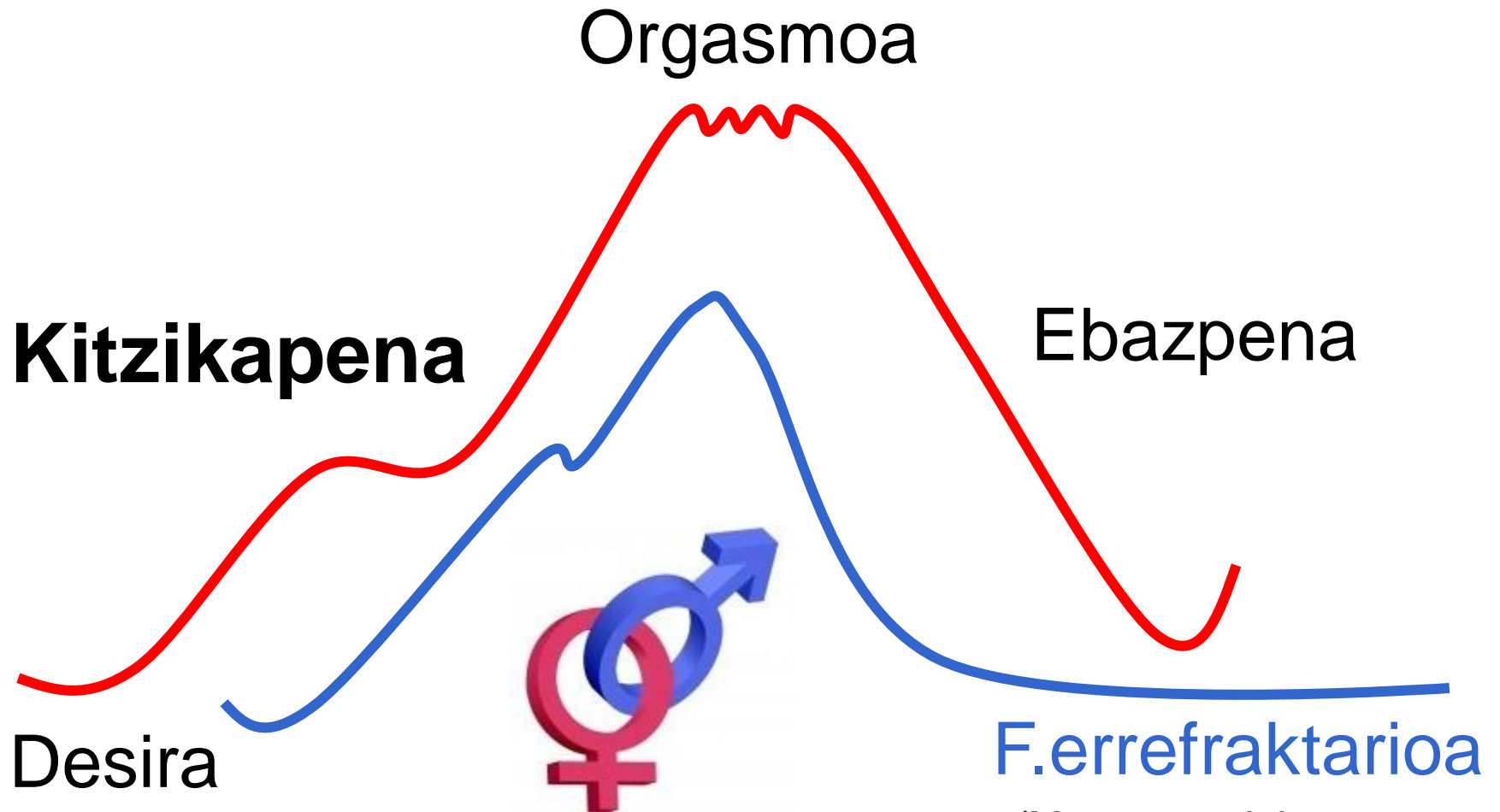
Autokontzientzia lantzen...

Azkeneko aldian mutil/neska batekin egon nintzenean, zer sentitu nuen nire gorputzarekiko?

Sexu-portaerari buruzko ezagutza: Metodologia zientifikoa

- Kinsey eta kol.(1948-1953):
  - Amerikarren sexu-portaerei, -jarrerei eta -lehentasunei buruzko ikerketa epidemiologiko zabal bat publikatu zuten.
- Master eta Johnson (1970):
  - “Gizakiaren sexu-erantzuna” eta “Gizakiaren sexu-disfuntzioak” publikatzean, ideia oker ugari baztertu zituzten.

SEXU-ERANTZUNA

(Master eta Johnson, 1970)

Sexu-erantzuna:

Desira

- Sexu-estimuluarekin lehen kontaktu eraginkorra.
- Lehenengo aldaketa fisiologikoak gertatzen dira.
- Tentsioa azkar areagotzen da denboran:
  - Gizonetan zutitzea.
  - Emakumeetan baginaren lubrifikazioa.
- Sexu-konnotaziorik ez duen edozein kinada bizik prozesua eten dezake.

Sexu-erantzuna:

Kitzikapena

- Sexuaren tentsioa ez da gehiegi gehitzen.
- Aldaketa fisiologiko gehienak gertatzen dira.
- Orgasmora heltzeko prozesua. Orgasmoaren intentsitate eta asetze maila fase honen baitan dago.

Sexu-erantzuna:

Orgasmoa

- Sexu-tentsioaren bat-bateko askatasuna da.
- 3-10 segundo iraun dezake.
- Emakumeetan luzeagoa izaten da gizonetan baino.
- Aldaketa esanguratsuak gertatzen dira (adibidez, eiakulazioan)

Sexu-erantzuna:

- Sexu-tentsioa oso azkar galtzen da.
- Gertatutako aldaketa fisiologikoak desagertzen hasten dira.

Sexu-erantzuna:

Errefraktarioa

- Emakumeetan ez dago. Horrek esan nahi du fisiologikoki erantzun orgasmiko bat baino gehiago egon daitezkeela.
- Gizonetan, sexu-kinada eraginkor bat egon arren sexu-erantzunik ez egotea esan nahi du.
- Iraupen aldakorra du.

ETIOLOGIA

Aurrekariak

- Informazioa falta
- Esperientzia falta
- Familiaren aktituedea
- Sexu-trauma

Arintzaileak

- Seme baten jaiotza
- Fideltasunik eza
- Disfuntzioa/Farmakoak

Luzatzaileak

- Bikote arazoak
- Estresa
- Arazo ekonomikoak
- Depresioa
- Antsietatea sexuarekiko

DISFUNTZIOAK

⇒ **Sexu-bulkadaren nahasteak**

→ Hiposexualitatea

→ Hipersexualitatea

(Ninfomania / Satiriasia)

⇒ **Kitzikapen-fasearen nahasteak**

→ Gizonezkoetan erekzioaren asaldura
(penetrazioa ezinezkoa egiten da)

→ Emakumezkoetan kitzikapen-asaldura
(lubrikazio gutxiegi)

DISFUNTZIOAK

⇒ **Orgasmoaldiaren nahasteak**

- Eiakulazio goiztiarra
- Eiakulazio atzeratua/eza
- Anorgasmia

⇒ **Minaren ondorio diren sexu-disfuntzioak**

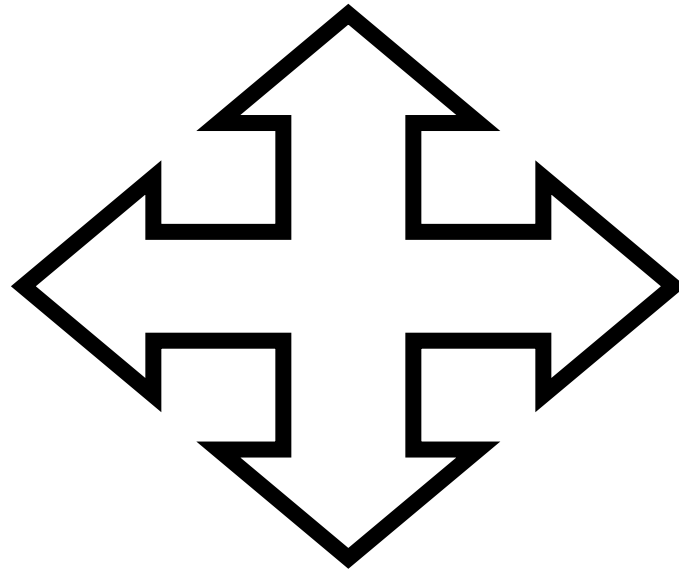
- Baginismoa
(muskuluen nahigabeko kontrakzioa)
- Dispareunia
(gizonak edo emakumeak koitoan mina)

⇒ **Sexu-fobiak**

- Erotofobia, falofobia, venustrafobia...

TRATAMENDUAK

Jokaberaren psikoterapia

Farmakoak

Terapia
analitikoak

HEZIKETA

PREBENTZIOA

PARAFILIA NAHASTEAK

➔ Orokortasunak (APA, 2013)

- Distresa sortarazten duten ez ohizko sexu-jarduerak
- Sexu-jarduerarako beste pertsonaren kaltea beharra
- Bestearen oniritziarik gabeko sexu-jarduera
- Gutxienez 6 hilabetez diagnostikorako
- Neraberzaroan sortu
- 50 urtetatik aurrera desgertzen doaz
- Gehienetan gizonezkoak dira
- Datu epidemilogiko gutxi (laguntzarik ez eskatu)

- ## ➔ Tratamendua
- Farmako antiandrogenikoak
  - Psikoterapia
  - Portaeraren-terapia

MOTAK

(APA, 2013)

- ✓ Pedofilia
- ✓ Sadismoa
- ✓ Masokismoa
- ✓ Exhibizionismoa
- ✓ Fetxitismoa
- ✓ Voyeurismoa
- ✓ Nekrofilia
- ✓ Frotteurismoa

Autokontzientzia lantzen...

Azkeneko aldian mutil/neska batekin egon nintzenean, zer sentitu nuen nire gorputzarekiko?

Sexu-nahasteak

ERIZAINTZAREN ZAINKETAK

PREBENTZIOA

Sexu-nahasteak

ERIZAINTZAREN ZAINKETAK

- 1) 1go elkarrizketa; sakona baina sentsibilitatez.
- 2) Patologia fisikoa edo psikologikoa ?
- 3) Mina baldin badago, arazoa abatzi.
- 4) Bikotekideen arteko komunikazioa hobetu.
- 5) Beldur, erru, frustrazio, larritasuna ... ↓
- 6) Informazioa eman: Sexu-teknika berriak
- 7) Bakoitzak bere gorputza ezagutu.
- 8) Autoestimua areagotzen saiatu.
- 9) “Orgasmoaren beharrezkotasuna” ezabatu.
- 10) Kirola praktikatu: odol-fluxua hobetu, endorfinak ↑

Leioako Erizaintzako
Unibertsitate Eskola
Escuela Universitaria
de Enfermería de Leioa

Osasun Mentalerako Erizaintza

3. gaia:

SEXU-NAHASTEAK

Marta Arrue
marta.arrue@ehu.es

eman ta zabal zazu
universidad
del país vasco euskal herriko
unibertsitatea